

**РЕЗУЛЬТАТИ ОНЛАЙН-ОПИТУВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ЩОДО З'ЯСУВАННЯ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНOSTІ
ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРОЦЕСУ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

Опитування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти було проведене згідно календаря Моніторингових заходів СумДПУ імені А.С. Макаренка у I семестрі 2023-2024 навчального року.

Метою моніторингу є з'ясування рівня задоволеності проходженням виробничої практики та підвищення якості її проведення.

Анкета містить 31 запитання. Інформація про проведення та результати опитування розміщена на головній сторінці сайту університету «Якість освіти та академічна доброчесність».

Термін проведення з 04 грудня по 25 грудня 2023 року.

В опитуванні взяло участь 170 респондентів (здобувачі другого рівня вищої освіти усіх навчальних інститутів/факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка).

Найбільша кількість респондентів, що взяли участь у опитуванні, здобувають освіту за ОПП Фізична терапія, ерготерапія (31,2% від загальної кількості респондентів) та за ОПП Фізична культура і спорт (12,4 %).

Слід зазначити, що більша частина опитаних здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (72,4%) повністю задоволені переліком пропонованих баз практик в межах освітньої програми, 24,7 % - цілком задоволені, і лише 2,9 % - частково.

При цьому 99,4 % опитуваних здобувачів вищої освіти зазначили, що мали можливість самостійно обирати заклад, установу чи організацію для проходження практики.

Матеріально-технічне забезпечення бази практики відповідає програмним вимогам ОПП та дозволяє належно її пройти, перебуває на високому та достатньому рівні, оскільки маємо такий відсотковий розподіл серед опитаних:

- 72,4 % – на відмінно оцінили цей показник;
- 24,7 % – на добре;
- 2,9 % – на задовільно.

98,2 % здобувачів вищої освіти зазначили, що рівень теоретичної підготовки для успішного проходження практики є достатнім.

При цьому серед теоретичних знань, які знадобилися здобувачам вищої освіти для результативного проходження практики знання, магістри виділили наступні:

- 88,8% респондентів – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- 75,3% респондентів – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- 57% респондентів – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- 40% респондентів – здатність поважати різноманітність та мультикультурність.

Перелік отримуваних практичних навичок під час проходження практики повністю (92,4 %) та частково (7,6 %) задовольняє здобувачів вищої освіти.

Серед результатів проходження практики студенти зазначають:

- 87,6 % респондентів – закріплення знань і навичок, отриманих за період теоретичного навчання;
- 70,6% респондентів – перевірка набутих професійних компетентностей;
- 54,7% респондентів – збір і підготовка практичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи;
- 22,4% респондентів – зміни ставлення до майбутньої професії.

За результатами проходження практики 90,6 % здобувачів вищої освіти переконались у правильності вибору майбутньої професії, 7,6 % виявили недоліки в теоретичній підготовці, 1,2 % встановили, що практика є формальною. І лише один магістр (0,6%) розчарувався у своєму виборі майбутньої професії.

98,8 % респондентів зазначили, що повністю задоволені керівництвом практикою, професіоналізмом і компетентністю викладачів ОПП/методистів кафедри, і лише 1,2 % – частково задоволені. Що є свідченням високого рівня професіоналізму і компетентності викладачів.

До того ж, респонденти високо оцінили регулярність проведення консультацій керівниками практик від Університету. Зокрема, 84,1% респондентів високо оцінити якість даних консультацій.

Варто зазначити, що магістри також високо оцінили професіоналізм і компетентність представників бази практики. Зокрема, 97,1% респондентів повністю задоволені керівництвом практикою та професіоналізмом представників бази практики, 2,9%- частково задоволені.

Свідченням високого рівня організації практики свідчить той факт, що 93,5 % респондентів зазначили, що жодних труднощів під час проходження виробничої практики у них не виникало. Частково труднощі виникали, пов'язані з підготовкою з дисциплін, що формують професійні компетентності (4,7% респондентів), організацією практики на підприємстві – базі практики (2,9%) та доступністю методистів з фахових/педагогічних/психологічних дисциплін (1,2%).

Серед проблем здобувачі вищої освіти звернули увагу на *«Повітряні тривоги, тому що всі йшли до укриття (було менше часу для виконання завдань)», «Адміністрація бази практики між собою не домовились, щодо проходження практики», «Труднощі з оформленням відповідної документації», «Труднощі при облаштуванні навчального процесу в умовах дистанційного навчання, із заохоченням учнів ставитись до молодого*

викладача з повагою», «Проблеми з поведінкою та вихованістю дітей», «Не вся документація яку запрошували є доступною для копіювання», «Матеріал підручника був складний», «Брак часу, дуже важко поєднувати навчання з роботою».

Проблеми вдалося подолати наступним чином: *«Шляхом звернення до методистів від університету», «Спілкування з дітьми як з рівними, індивідуальна бесіда», «Розбиралася на практиці. не легко, тому що витрачається купа часу поки не набили руку (але це нормально у перші рази)».*

Не зважаючи на поодинокі труднощі, 96,5 % респондентів зазначили, що під час практики на підприємстві-базі практики панувала професійна та доброзичлива атмосфера, 3,5 % зазначили, що атмосфера була формальна та професійна.

99,4 % опитаних переконані в об'єктивному оцінюванні керівників-методистів під час проходження практики.

Аналізуючи результати проходження практики, магістри зазначили, що здобули загальні компетентності, найвагоміші серед яких були: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (71,8%), здатність до критичного мислення, наукового аналізу, оцінювання нових та складних ідей (57,6%) та здатність до роботи в команді і прийняття на себе відповідальності за вирішення задач (54,7%). Інші компетентності розподілилися наступним чином:

- 46,5 % - здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- 44,7% - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- 44,7% - здатність до адаптації та дії в новій ситуації відповідно;
- 27,6% - здатність до ініціювання та втілення інновацій, розв'язання суспільно значущих освітньо-педагогічних проблем;
- 25,3% - володіння на високопрофесійному рівні навичками писемної та усної комунікації;
- 15,9% - вміння порушувати та вирішувати проблеми;
- 10% - здатність працювати в міжнародному контексті.

За результатами проходження практики, у 90 % респондентів виникало бажання для подальшого працевлаштування на базі проходження практики. При цьому 85,9 % студентів обсяг виробничої практики пропонують залишити без змін, 10,6 % – пропонують збільшити кількість днів/тижнів практики, і лише 3,5 % – пропонують зменшити кількість днів/тижнів практики.

89,4 % респондентів зазначили, що під час практики відчували інформативну, консультативну, соціальну підтримку завідувача кафедри, гаранта ОПП, методистів та керівника практики. При цьому практика сприяла поглибленню та розширенню теоретичних знань із дисциплін, що викладались в Університеті (на це вказало 98,2% опитаних магістрів). Цьому також сприяв і той факт, що всі навчально-методичні матеріали, необхідні для проходження практики, були доступні в електронній та друкованій формі, завдання, які виконували під час практики, відповідали цілям практики, а також під час проходження практики не виникало конфліктних ситуацій (на це вказали всі опитані здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня).

У цілому якість організації практики в університеті здобувачі вищої освіти оцінили на дуже високому рівні (91,8 % респондентів).

Серед пропозицій щодо удосконалення якості організації практики за освітньо-професійною програмою студенти зазначили: *«Все влаштовує», «Привести у відповідність кількість уроків/пар(у ЗЗСО/ЗФПО), які необхідно провести та тривалість практик», «Створення чітких процедур: Розробка детальних інструкцій та процедур, які допоможуть учням/студентам краще розуміти та виконувати завдання практики. Залучення експертів: Вивчення досвіду кращих практик відомих фахівців у вашій галузі, можливо, навіть встановлення партнерства для обміну знаннями. Постійне навчання та розвиток: Організація тренінгів та семінарів для педагогічного персоналу з метою підвищення їхньої кваліфікації та удосконалення методик викладання», «Збільшення тривалості практики», «Звернути увагу на формування завдань на практику, сконцентрувати увагу на роботі із формуванням та розробкою уроків, спілкуванні з вчителями та учнями. Додати більше днів чи тижня до проходження практики», «Робити більший акцент на кореляцію між знаннями теоретичними у ЗВО і тим, що дійсно треба на уроках у школі», «Якщо це можливо, надати дні ознайомлення, коли ти до вибору місця по одному дню ознайомлюєшся з різними базами. А потім вибираєш», «Зменшити обсяг письмової роботи в щоденнику практики», «Заповнювати документацію в електронному вигляді», «Більше практичних занять», «Перенести на 2-й семестр, в 3-му пізно її проходити, не вистачає часу на підготовку до іспитів, написання магістерської роботи».*

З урахуванням даних моніторингу та зроблених зауважень пропонується директорам, деканам навчально-наукових структурних підрозділів довести до уваги здобувачів вищої освіти, керівників практик, завідувачів кафедр результати моніторингу для обговорення та формування пропозицій щодо удосконалення програм практик за кожною освітньо-професійною програмою на локальному рівні.

Начальник
Центру забезпечення якості вищої
освіти

Оксана Одінцова

Фахівець
Центру забезпечення якості вищої
освіти

Олена Мичкіна